

CENA 20 MK.

## GAZETA KALISKA

PRENUMERATA WYNOSI:

w Kaliszu miesięcznie 400 Mk.

Na prowincję przesyłką

pocztową 500 Mk.

Zagranicą 1000 Mk.

Cena pojed. egzemplarza 20 Mk.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz non. lub jego miejsce  
1-a str. 180 mk., w tekście 180 mk.  
Nekrologi 180 mk. zwyczajnie 75 mk.Adres Redakcji i Administracji:  
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.  
Otwarta od 9—12 i od 2—6 po poł.

№ 84 (7123).

Środa, dnia 12 kwietnia 1922 r.

Rok XXX

Kino-Teatr

## „Stylowy”

Od wtorku, dnia  
11 do 19 kwiet-  
nia r. b. włącznie

## Na jasnym brzegu

Dramat w 6 ciałach wed-  
ług noweli

Henryka Sienkiewicza.

Całkowity obraz wykonany w kraju przy współudziale pań: Marii Korskiej, Aleksandry Cwiklińskiej, A. i J. Kamieńskiej, panów: Józefa Silińskiego, Bolesława Merzejewskiego, Karola Knake-Karłńskiego, Henryka Rydzewskiego.  
W obrazie tym przez pierwszy oglądać można wspaniałe widoki polskiego wybrzeża.

Obraz własnej Agencji Kinematograficznej „Corso” w Warszawie

Początek codziennie o godzinie 6,30 wieczorem. W soboty, niedziele i święta o godzinie 4 po południu.

## Święcone dla żołnierza.

Grono chętnych osób, które urządza

## Święcone dla żołnierza Garbizonu

Kaliskiego wracza się do Społeczeństwa z prośbą o pomoc w składaniu ofiar w naturze i gotówce. Pożądane są wędliny, mąka pszenna, cukier, jajka.

Wobec nader krótkiego czasu na wykonanie ogromnej pracy, uprasza się o pomoc ofiar składających na ręce pań kwe-  
stujących na święcone przestać ofiary do burz Czerw. Krzyża w gmachu Starostwa, które od godziny 10 r. do 4 po południu otwarte będzie, od wielkiego poniedziałku do wielk. czwartku włącznie. Zabieramy się do pracy ufając w poparcie Społeczeństwa i przypominamy, że „kto prędko da e ten dwa razy daje”.

TYLKO! TYLKO!

Spółka Wytwórcza Polskich Szewców  
i Kamazników w Kaliszu

przy ulicy Marjańskiej № 5

zaopatrzyć może każdego w wykwintne, so-  
lionie i tanie **OBUWIE**. 2201

## Dom Dąbroszyn

pocztą Rychwał ma do sprzedania 2.000.000  
zdrowej i ładnej

sadzonki sosny pospolitej.

## TELEGRAMY

## KONFERENCJA W GENUI

GENUA. Konferencja wyłoni cztery komisje: polityczną, zwaną tu rosyjską, finansową, handlową i transportową. Spodziewana jest ponowna walka czy do tej pierwszej obok wielkich mocarstw, Rosji i Niemiec, ma walczyć inne państwo. Anglia jest temu przeciwna.

GENUA. Według pogłosek angielskich, pomieszczone w „La Stampa”, największą niespodzianką konferencji będzie propozycja rosyjska powszechnego rozbrojenia.

GENUA. Wczoraj przybył tu minister Skarmunt. Są również na miejscu ministrowie Narutowicz, Zaleski, Targowski i Pułaski.

GENUA. Rano przyjechali do Nerwi pp. Włocławski i Strassburger z resztą delegacji polskiej.

O godz. 9 rano minister Skarmunt odbył naradę, trwającą półtorej godziny, z ministrami

Z dniem dzisiejszym został otworzony

## SKLEP

1035

## artykułów wiejskich

b. 203 p. Ulanów. — Ulica Marjańska № 5.

## Codziennie świeże mleko.

## WAPNO

pierwszorzędnej jakości dla celów budowlanych, rolniczych i chemicznych w każdej ilości wagonowo i na furmanki dostarczają

## Zakł. Wapien

T-wa B. Woznicki i I. Chmielec w Sulejowie  
pow. Piotrkowski.

Oferty na żądanie odwrotną pocztą. 1201

Beneszem, Bratianu i Nenczyzem. Narada została wznowiona o godz. 5 popoł. O 2 popoł. minister Skarmunt złożył wizytę ministrowi spraw zagranicznych Szancerowi, o godz. zaś 3 popoł. delegacji francuskiej.

KATOWICE. Z Paryża donoszą do dzienników niemieckich, że Lloyd George ma zamiar przeprowadzić w Genui także same rozbrojenia na lądzie, jaki go dokonano w Ameryce podczas konferencji waszyngtońskiej na morzu. W każdym razie Lloyd George spodziewa się, że uda się zapewnić Europie co najmniej 10-letni pokój.

## Ostateczna Unifikacja Poznańskiego i Pomorza

POZNAN. Przybył z Ostrowia do Poznania prezydent ministrów p. Ponkowski w towarzystwie swego sekretarza osobistego p. Potulickiego w celu wzięcia udziału w uroczystościach z okazji likwidacji ministerstwa b. dzielnicy pruskiej. Do Ostrowia na spotkanie i powitanie premiera udał się m. b. dzielnicy pruskiej, dr. Wybicki, wiceminister dr. Wachowiak, wojewoda Celichowski, dyr. departamentu Belza Ostrowski i dr. Osowski.

Prezydent ministrów zamieszkał na Zamku, przed którym ustawiono warte honorową. W przejeździe z Ostrowia do Poznania premier zatrzymał się w dobrach krotoszyńskich ks. Thurn Taxis, o których sekwestr toczy się spór prawny aby na miejscu przekonać się o stanie sprawy. Z Krotoszyna udano się do Baczkowa, aby na miejscu zapoznać się ze stanem gospodarczym tego majątku państwowego. Z Baczkowa udał się premier do powiatu gostyńskiego, gdzie w przejeździe zwiedził wzorowe małą rolę Smolice i Pepowo, następnie zaś zwiedził zamek w Rydzynie.

W niedzielę rano uroczystość przyjęcia rozpoczęła się mszą św., odprawioną w kaplicy zamkowej przez ks. Moryskiewiczą. Po naboże-

stwie chóry wykonały szereg pieśni religijnych. Po mszy celebrant wypowiedział podniosłe kazanie.

Następnie o godz. 13 odbyło się w sal tronnej właściwej przejęcia władzy przez prezydenta ministrów, któremu towarzyszył przybyły dzisiaj rano do Poznania minister spraw wewnętrznych p. Antoni Kamiński. Podczas Mszy, jak również na uroczystościach przejęcia, byli obecni m. b. Wybicki, p. Seyda, dr. Wachowiak, kardynał Dalbor z biskupem Łukomskim, gen. Raszewski, gen. Serda, wojewoda Celichowski, wojewoda Breński z przedstawicielami województwa pomorskiego, przedstawiciele wszystkich departamentów ministerstwa, władz cywilnych i wojskowych. Poznania. Mowy wygłosił m. b. Wybicki, premier Ponkowski, kardynał Dalbor, p. Seyda, gen. Raszewski, rektor uniwersytetu prof. Święcicki, wiceprezydent miasta dr. Kleczek, i w imieniu urzędników dr. Gantkowski.

Prezydent ministrów wręczył ustępującemu m. b. w cenie b. dzielnicy pruskiej listy z podziękowaniem Naczelnika Państwa, dr. Gantkowski zaś od urzędników — pamiątkowe artystyczne album. Po dokonaniu zdjęć fotograficznych odbył się w ścisłym kole ministrów obiad.

Projektowany galowy obiad pożegnalny został odwołany, wzamian za co ministerstwo b. dzielnicy pruskiej przeznaczyło: na głodnych m. Poznania 1 milion mk. Wczoraj o godz. 19 premier przyjął delegację teatru Narodowego i komitetu pol techniki. O godz. 20 w sal Tronnej odbył się raut. O godz. 23 prezydent ministrów opuścił Poznań udając się do Warszawy.

## Zjazd Związku miast

WARSZAWA 11. Dn. 25—28 maja odbędzie się we Lwowie zjazd doroczny Związku miast. Po raz pierwszy wezmą w nim udział przedstawiciele Włocławka i innych miast Litwy Środkowej.

## Ustawa Miejska

WARSZAWA. Ministerjum spraw wewnętrznych opracowuje ustawę miejską, która po feriach świątecznych złożona będzie komisji administracyjnej Selmu.

Ustawy tej oddawna domagała się miast, znajdujące się ciągle w stanie tymczasowości i pragnące, by prawodawstwo miejskie zostało wreszcie zuniifikowane.

## Objęcie Górnego Śląska

KATOWICE. Z najlepszych źródeł otrzymujemy wiadomość, że rozstrzygnięcie w sprawie górnośląskiej zapadnie w tygodniu w poświęconym, i że objęcie władzy na Górnym Śląsku przez Polskę, według wszelkiego prawdopodobieństwa, nastąpi już w początkach maja. Wszakże pogłoski tendencyjne szerzone przez prasę niemiecką, szczególnie na Górnym Śląsku i twierdzące, że rozstrzygnięcie sprawy górnośląskiej nastąpi dopiero na jesieni, są pozbawione zupełnie podstawy.

## Wybuch w składzie broni

KATOWICE. Dowiadujemy się z Gliwic z urzędowego źródła: Dziś władze koalicyjne dowiedziawszy się, że na cmentarzu żydowskim między Gliwicami, a Sosnicą przechowywana jest broń niemiecka, wysłały tam jedną kompanię francuską dla dokonania rewizji. W piwnicy pod kapturą cmentarną znaleziono znaczną ilość bro-



ni, w tem karabiny ręczne maszynowe oraz wielką ilość amunicji. Gdy żołnierze weszli do podkopu, aby wydostać broń, nastąpiła silna eksplozja, wskutek której zginęło 7 pionierów i 4 żołnierzy. Zabity został także francuski urzędnik policyjny oraz grabarz cmentarza. Rannych zostało 10 żołnierzy oraz 3 oficerów. Stwierdzono, że magazyn broni był pod nowaliniż eksplozja nastąpiła wskutek specjalnego urządzenia, a mianowicie: do drzwi podkopu przywiązany był sznur, który wskutek poruszenia drzwi spowodował wybuch. Cała kaplica rozleciała się w gruzy, a wybuch był tak silny, że części ciał zabitych znaleziono w odległości 100 metrów od kaplicy. Na miejscu eksplozji powstała wyrwa o 10 metrów średnicy i czterech metrach głębokości.

## Likwidacja Sejmu Wileńskiego

WILNO. Kancelaria sejmowa w znacznie zmniejszonym składzie, pod dyktando p. Landsberga, przekształcona została na Biuro likwidacyjne Sejmu. Biuro robi obecnie zestawienia wszystkich uchwał, interpretacji prac poszczególnych komisji. Sprawozdania stała się biurowa. Całość prac Sejmu ukaże się wkrótce w osobnym wydaniu i rozesłana zostanie Sejmowi Warszawskiemu oraz biuletynom publicznym. Pozatem dziło ukaże się w handlu ksiegarskim. Gmach prawdopodobnie przekazany zostanie teatrów. Powstanie mu w Wilnie.

## Spadek listów zastawnych ziemskich

WARSZAWA. Na giełdzie ujawniło się silne realizowanie listów ziemskich rublowych powojennych, które spadły o 20 mk.

Jednocześnie ofiarowano 4 pół proc. Listy markowe po obniżonym kursie około 61 za 100. Natomiast stare Listy Ziemskie są wciąż poszukiwane i osiągnęły 1500.

Waluty zagraniczne są w dalszym ciągu ofiarowane i dlatego się obniżyły. Dla akcji usposobienie było przeważające z powodu braku nabywców. Wyjątek stanowiły akcje żelug, które chętnie nabywano.

## Upośledzenie miast przy wyborach do Sejmu

WARSZAWA. Uchwalona przez Sejm ustawa wyborcza krzywdzi miasta nie przewiduje bowiem okręgów miejskich poza 5 największymi miastami.

Z tego powodu z 611 miast polskich tylko 5 będzie miało w Sejmie swych przedstawicieli. Powiększony dzielnik wyborczy a to wobec zróżnicowania politycznego ludności miejskiej doprowadzić może do tego, że miasta nie przeprowadzą swych przedstawicieli.

Wobec tego stając w obronie interesów miast zarząd Związku miast zwrócił się do rad miejskich, by żądały od Sejmu poprawienia warunków wyborczych i zmniejszenia dzielnika wyborczego.

## Z Ministerjum spraw wewnętrznych

WARSZAWA 11. Dyrektor Departamentu prezydjalnego Min. spraw wewnętrznych dr. Stefan Iszkowski ustąpił z zajmowanego stanowiska na własną prośbę.

Obecnie obowiązkiem dyrektora Departamentu prezydjalnego w Min. spraw wewnętrznych pełni p. Tadeusz Łada.

## Szajka złodziei kolejowych w Warszawie

WARSZAWA. Władze aresztowały sprawców kradzieży kolejowych, które to kradzieże przywiali napadom bandytów na pociągi. Okazało się, że kolejarze sami symulowali podobne napady. Na czele szajki stał A. Szubis i niejaki Osipow. W momencie aresztowania na leżono towary wartości 3 milionów marek. Zrazem aresztowano także niejakiego Sekere, który zajmował się przewożeniem skradzionych towarów.

Reszta aresztowanych: Belchus, Ejnisz zamawiali się informacją złodziei kolejowych, a kradzieżami są wysyłane towary z Warszawy do Gdańska i dawali stałe niejaką do okradania tychże.

## Kolejka do Ozorkowa

ŁÓDŹ 10. Poświęcenie linii i otwarcie jej ze Zgierza do Ozorkowa nastąpiło wczoraj w wilynych, wojskowych, urzędników zaproszonych gości. Ruch jest czasowo otwarty. Na linii Łódź—Ozorków będą kursowały cztery pociągi osobowe w jedną drugą stronę. Z Łodzi do Ozorkowa wysyłane zostaną pociągi o godz. 6.20, 9.20, 12.20, 18.20, wychodząc z Ozorkowa odjazd naznaczony o 8.25, 11.15, 14.25 i 10.25.

## WIE KRAKAĆ

W Polsce wszystko najgorsze, staczamy się w przepaść, ginie bez ratunku itd. Słyszysz to często, zbyt często, również i pomiędzy rzadziej rzemieślniczą. Gawędy takie odbierają chęć do pracy i, w naszych stosunkach, są, moim zdaniem, równie szkodliwe, jak agitacja komunistyczna. Konieczny jest ostry, asny i sprawiedliwy sąd o stanie rzeczy, lecz śmieć popłochu i odbieranie otuchy jest rzeczą nieuczciwą, godną potępienia.

Najlepszą odpowiedzią (poza wyrzuceniem za drzwi „strachajły” są suche, ścisłe cyfry. One, będąc zestawione sumienne, o razują stan rzeczy, pozwalają doskonale zorientować się w sytuacji tak po edycyjnych grup i organach, jak również i całych państw. Jest śmy dziś, w po iadaniu takiej dokładnej fotografii stanu Polski. Fotografia ta jest budżet przedstawiony o tatnio w Sejmie przez Ministra Skarbu Michalskiego. Budżet jest to zestawienie wydatków i dochodów, długów i należności, jest to ujęcie w mowę cyfr stanu gospodarczego Państwa. Budżet taki pozwala zbadać, czy dany „interes” sto, dobrze, czy źle, czy gospodarka prowadzona jest prawidłowo i jakie są w niej błędy i jak je można naprawić. Nie zapominajmy o fakcie, że, w dłuższych stosunkach politycznych, zawsze wszędzie główną uwagę zwraca się na stan ekonomiczny Państwa, na sposób w jaki ono gospodaruje.

Państwo rządzące się źle, powiększające swoje wydatki bez jednoczesnego powiększenia dochodów, robiące lekomyślnie dług, nie wyczerpując swoich źródeł podatkowych i dochodowych—takie Państwo jest lekceważone przez sąsiadów, nie potrafi zdobyć sobie ich zaufania. W wypadku odwrotnym, dobrej gospodarki i znajomości się zawsze i przyjaciel i kredyt i poparcie, i wrażliwość poważne i znaczenie międzynarodowe.

Do chwili obecnej nie wiemy, czy sami jesteśmy sami jak stoimy, co jesteśmy winni, co winni na co nas stać. Mimo to łatwo było dostrzec, iż polska gospodarka ekonomiczna (bo tylko o tej tu mówimy) ma bardzo poważne braki. Pierwszą oznaką tego bytu staczanie się w dół marki, lekceważenie i pogardliwe nawet traktowanie nas przez sąsiadów, brak zaufania, czyli kredytu, niechęć do wchodzenia z nami w stosunki handlowe. Przyjaźń okazywana nam przez Francję leżała i leży przede wszystkim w jej własnym interesie, lecz np. Anglia, naród kupców, nie chciała słyszeć o stosunkach z Polską.

Budżet przedstawiony przez p. Michalskiego rzuca jasny snop światła na polską gospodarkę. I oto widzimy z niego, iż nie tylko nie staczamy się w przepaść, lecz powoli dźwigamy się do góry.

Niedobór roczny jest bardzo znaczny, to prawda, lecz ogromna jego część przeznaczona jest na t. zw. inwestycje, to znaczy na wydatki mające się zwrócić z procentem. A więc na budowę dróg żelaznych, szos, fabryk itd. jednym słowem wydatki konieczne dla podniesienia stanu gospodarczego Państwa.

Widzimy dalej, iż prawie w każdej dziedzinie dzieje się lepiej. Liczba odlogów zmniejsza się olbrzymio; w przemyśle postęp, w niektórych jego gałęziach bardzo znaczny; widzimy (a to nadzwyczaj ważne) iż wywóz towarów obcych do Polski powiększył się o 34 proc., zaś wywóz naszych produktów za granicę powiększył się o 227 proc. I co głównie, iż bardzo wzrósł wywóz towaru gotowego, tj. przerobionego u nas, naszymi rękami. A więc zmniejsza się konieczność zakupu waluty obcej koniecznej do zapłacenia za towar przywożony, zwiększa się zapotrzebowanie na naszą markę, potrzebna zagranicą na zapłacenie naszego, niezbędnego dla niej towaru.

Dalej budżet wykazuje ogromne zmniejszenie się wydatków na wojsko. To znaczy, iż

Polska wkroczyła na drogę pokojową i bez konieczności wojować nie będzie. A wtemy przecież, że wojna nie sprzyja rozwojowi handlu i przemysłu odwrotnie, rujnuje każdy kraj.

Minister Michalski wszedł na drogę oszczędności i możliwie największego podnoszenia dochodów państwowych. Jest to konieczne, aby można było przestać drukować nowe banknoty. Każdy dzień dłuższej tego druku obniża wartość banknotów już wypuszczonych. Otóż pod tym względem pomyślnie jest sprawozdanie ze stanu rachunków Polskiej Kasy Pożyczkowej na 20 marca r. b. Mówi ono, iż, po raz pierwszy od założenia tej kasy obieg banknotów zmniejszył się z górą o miliard marek, zaś dług Skarbu Państwa w tejże Kasie zmniejszył się o 3 i pół miljarda marek. To jest wiadomość bardzo dobra.

P. Michalski nie kryje konieczności podwyższenia podatków, wpływ których właśnie pozwoli wstrzymać druk nowych banknotów. Przytem jest to faktem, iż dziś, własnemu Państwu, płacimy mniejsze podatki, niż dawniej wrogom!

Budżet zawiera cały szereg punktów i dowodów, które wyraźnie mówią, wprowadzając je, jeszcze źle, ale idziemy ku lepszemu. Wemy przynajmniej co mamy, co mieć możemy, i co robić aby, tę możliwość osiągnąć. Reszta zależy od nas samych, od mądrej, planowej gospodarki rządu, od pracy, oszczędności i poczucia obywatelskiego nas wszystkich. Niedowiadów, którzy w dalszym ciągu będą krakali nad tem, że Polska leci w przepaść, zapytajcie, czemu w takim razie Anglia ostatnio dała Polsce na dobrych warunkach olbrzymią pożyczkę, czemu Francja jest skłonna zrobić to samo. Bankrutom i utracjuszom nikt nie pożyczy, a Anglia racieować umie. Jeżeli daje to widać, że interes jest pewny, że biorąc pożyczkę budzi zaufanie!

Powtarzam jeszcze raz: Mamy braki i bardzo duże, robimy błędy, często karygodne, lecz powoli dźwigamy się do góry. Jeżeli poje było zachwyczone, zawalone gruzem, bo nie od razu pszenica na niem wyrośnie. Wyrwać chwast, odrzucić gruz, wygnąć szkodników dorzucających nowe kamienie, orać można i brudę pod sieć. A tego się z polskim polem w rok, a dwa nie zrobi.

Kto chce i umie nad losem Polski krakać i odbierać otuchę innym, niech idzie do starych ruin pomiędzy kruk, a my zakaszemy rekawy i w promieniach słońca stanijemy do pracy nad dziejami i w arą w dobrą przyszłość.

S. Kwasiebski.

## List z Górnego Śląska.

(Od naszego korespondenta).

KATOWICE, 5 kwietnia.

W „Listach” molch kilkakrotnie już poruszałem sprawę założonej dla polskiej części G. Śląska nowej niemieckiej partii politycznej pod nazwą „Katholische Volkspartei”. Partia ta, która powstała właściwie z dawniejszej partii centrowej, ma za zadanie skupienia w sobie wszystkich żywiołów niemieckokatolickich w przyznanej Polsce części G. Śląska. Z tego też powodu Niemcy rozwiązali dotychczasową partię centrową, jako filię niezbyt odpowiednią dla pozyskania licznějšíego, zastępu zwolenników nowych partii. Głównym celem politycznym nowej partii, tak do tego sama się przyznaje, jest obrona niemieczyny i na polskim Górnym Śląsku rzekomo zagrożonych interesów niemieckich, albo raczej, tak się coraz wyraźniej okazuje—dalsza walka z wszystkim co polskie. W programie swoim twierdzi zarząd partii, że Niemcy, bynajmniej nie zamierzają się tylko tego, czego Polacy w niemieckiej części G. Śląska pozostają, żądają od Niemców.

W rzeczywistości sprawa całkiem inaczej się przedstawia. Ze „Katholische Volkspartei” dąży celowo do wywołania irredenty niemieckiej, partia ta w ostatnim czasie w sposób niemal dobitny kilka razy już dowiodła, Okazało się, między innemi, że była wciągnięta w plan zamachu Kustosa i towarzyszy na polską Naczelna Radę Ludową. Jak wiadomo, „Katholische Volkspartei” propaguje hasło Górnego Śląska dla Górnoślazaków—podobnie, jak to czynił Kustos w swoim „Głosie Górnego Śląska”, z tą tylko różnicą, że przy pomocy tego hasła „Katholische Volkspartei” pragnie w polskiej części G. Śląska uzyskać przewagę wpływów niemieckich.

Na uwagę zasługuje także stanowisko tej partii w sprawie osobnej dziedziny dla Wolewódców i śląskiego. W mowie swej wygłoszonej 7 marca r. b. w Mysłowicach, przewodniczący „Katholische Volkspartei” radca szkolny Szczepanik bardzo stanowczo



Spzeciwił się odłączeniu polskiej części G. Śląska z diecezji wrocławskiej i utworzeniu osobnego biskupstwa z siedzibą na przykład w Katowicach, mimo, że niezbyt przyjaźnie dla Polaków usposobiony kardynał wrocławski Bertram sam miał oświadczyć, że nie będzie czynił żadnych trudności, jeśli Polacy będą żądali osobnego biskupstwa dla Województwa śląskiego.

Jak tedy wyglądać będzie owa „lojalność“, o jakiej zapewnia Polaków „Katholische Volkspartei“, nie trudno sobie wyobrazić. Na szczęście tujsze społeczeństwo polskie poznało się na wilkach w owczej skórce i cała prasa polsko-górnosłaska piętnuje polityków z „Katholische Volkspartei“ i ich zwolenników, jako otwartych wrogów polskości. Stanowisko prasy polskiej widocznie popsuło Niemcom szyki, bo przewodniczący tej partii powyższemu wymienionemu radca szkolny Szczepanik wydał jednostronowe pismo ulotne (4 stronnicę w formie gazetowej), które w licznych tysiącach egzemplarzy dołączy do numerów wtorkowych (wczorajszych) niemieckich pism codziennych. W odezwie swej tłumaczy się z czynionych mu ze strony polskiej zarzutów w obszer nych zarysach opisuje program „Katholische Volkspartei“. Podpadającemu jest, że odezwa ta dołączona była m. in. także do hakatystycznej „Katowitzer Zeitung“...

Sprawa likwidacji, o którą przed przeszło miesiącem rozbiły się rokowania w Genewie, dotąd nie schodzi z łamów prasy górnośląskiej. Ciekawy artykuł pod tytułem „Strach przed likwidacją“ zamieściła w niedzielnym swym numerze tujsza „Katow. Ztg.“. Dowodzi w nim z jednej strony, że Polacy nie uzyskali prawa likwidacji na G. Śląsku, że p. Calonder sprawę likwidacji rozstrzygnął z pewnością po myśli Niemców z drugiej strony nieomal tym samym przyznaje, że niebezpieczeństwo likwidacji istnieje, pociesza jednak swych czytelników zapewnieniem, że rząd polski stosować będzie prawo likwidacji, „aknallagodniej, że wszyscy Niemcy, którzy mieszkali tutaj przed 1 stycznia 1908 r. od razu staną się obywatelami Państwa polskiego i dlatego Niemcy ci nie podpadają pod przepisy prawa o likwidacji.

Uwagę rządu polskiego zwrócić by należało przy tej sposobności na następującą sprawę. Od nielatego czasu różne niemieckie urzędy koleje nie przy mują przesyłek frachtowych, przeznaczonych dla G. Śląska, zwłaszcza do miejscowości w polskiej części G. Śląska położonych. Odnosne urzędy koleje żądają przedłożenia zezwolenia urzędu rzeszy, dla wywozu, traktując G. Śląsk w ten sposób jako zagranicę. Na liczne zażalenia odpowiada obecnie polska i ba handlowa (izby handlowe są instytucjami rządowymi), że wywóz na G. Śląsk jest w dalszym ciągu dozwolony i żaden zakaz w tym kierunku nie istnieje. Płacycy te słowa prosili swych znajomych w Berlinie o przysłanie mu na G. Śląsk różnych rzeczy, które za czasów swego pobytu w Berlinie był tam pozostawił, lecz otrzymali jako odpowiedź, że wywóz na G. Śląsk jest wzbroniony. Kto zatem kłamie?...

ALEKSY PAJAK.

PROF.

#### — Z TOW. HYGIENICZNEGO.

Tanie kąpiele przy ul. Towarowej Nr. 11 będą czynne w tym tygodniu 4 dni—od środy do soboty włącznie.

— NA ŚWIECONE DLA ŻOŁNIERZY GARNIZONU KALISKIEGO na ręce pp. Chrzanowskiego i Radwanowej ofiarowali: Syndykat rolniczy—10.000 mk., oddział Banku Kupców—3000 mk., Bank Handlowy—500 mk., Bank Przemysłowców—3000 mk., Magistrat m. Kalisza 3000 mk., pp. Bolesławowstwo Chrzanowsky 5000 mk., prezydent Koszutski—500 mk.; Spółka akcyj na handlu Ziemiopłod m—3000 mk., spółka: „Ga eta Kaliska“—5000 mk., Tow. Interpol—10000 mk., Młyn Rosena—50 kilogramów maki, Związek Przemysłowców Kalskich 10000 mk., Młyn „Aronsohn i Goifried“—50 kil. maki, Młyn Rechl Chmieleński 82 kilo maki; Młyn „Kleczewski i Hamburger“ 50 kilo maki. Dalsze ofiary przyjmują Tow. Czerw. Krzyża i Administracja Gazety Kalskiej.

#### — BRZYDKA KONKURENCJA.

Skład apteczny p. Massakowskiego, Wrocławska 35, dał ogłoszenie w mlejskowych gazetach o znizonych cenach mydeł toaletowych, na nadchodzące święta. Zaś naprzeciwko konkurencyjny skład Joskowicza nie zadał sobie trudu dać ogłoszenie, tylko wyciął z gazety, przylepił na szybie, jakby te wszystkie przedmioty znajdowały się u niego. Rzecz za nie potrzebuje komentarzy.

#### — Z LOTERJI PANSTWOWEJ.

Do kolekty „Gazety Kaliskiej“ nadeszły już bilety 1-ej klasy Loterii Państwowej, które ciągnąć będzie się w dn. 16 i 17 maja r. b. Cena biletu do jednej klasy 600 marek, ciwarłki 150 marek. Wskutek podniesienia ceny losów, zwiększono znacznie wygrane, a mianowicie w klasie 1-ej największa wygrana wynosi 500.000 mk., w 2-iej 600.000 mk., w 3-iej 800.000 mk., w 4-iej 1.000.000 mk., w piątej: premia 4 miliony, główna wygrana 2 miliony 2 wygrane po milionie marek.—Wszystkich losów w dwóch seriach jest po 100.000, a więc 200.000, z których połowa, t. j. 100.000 wygrywa.

1032.

#### — Z KOMISJI REWINDYKACYJNEJ.

W ostatnich czasach zdarzył się fakt, że rząd niemiecki zwrócił się bezpośrednio do przemysłowca polskiego w Łodzi z żądaniem zwrotu otrzymanej przez niego w swoim czasie zapłaty za zarekwirowaną maszynę, podlegającą rewindykacji na podstawie art. 238 Traktatu Wersalskiego. W piśmie odnośnym rząd niemiecki przedstawia sprawę w ten sposób, jakoby zwrot maszyny był uzależniony od zwrotu wyżej wspomnianej zapłaty.

Komisja rewindykacyjna zwraca należytą uwagę wszystkim zainteresowanym osobom, że zwrot przedmiotów wywiezionych jest obowiązkiem Niemiec, wynikającym z przepisów Traktatu Wersalskiego a nie z ugody z osobami poszkodowanymi. Wszelkie zatem pretensje, czy propozycje, z którymi rząd niemiecki zwraca się do osób poszkodowanych, nie mają żadnej wartości prawnej i winny być przez nie bez wszelkiej odpowiedzi, przekazywane do Centralnego Biura Komisji Rewindykacyjnej (Warszawa, Jasna 8), jako do właściwego organu Rządu Polskiego.

#### — REKLAMACJE GAZET.

Ministerstwo poczt wydało rozporządzenie, dotyczące reklamacji niedoręczonych przez pocztę gazet. Jeśli ktoś gazety nie otrzymuje, ma prawo wysłać o tym doniesienie do administracji gazety bez opłaty pocztowej. Listu z takim doniesieniem nie wolno zaklejać a na kopercie trzeba wyraźnie napisać: reklamacja gazetowa. Rozporządzenie to dotyczy głównie Kongresówki, bo w Małopolsce obowiązywało ono jeszcze za czasów austriackich.

#### — WALKA Z BANDYTAMI.

Do młynarza pod Warą w pow. sieradzkim wtargnęli bandyci, którzy zrabowali kilka milionów marek i zbiegli. Policja urządziła w nocy obławę i na szosie między Lutomińskiem a Zduńską Wolą natrafiła na wóz z podejrzanymi osobami, które zaczęły strzelać do policji. Ta odpowiedziała strzałem. Bandyci z wozu uciekli w las. Następnie wóz z woźnicą Ajzykiem Kachowskiem został zatrzymany w Zduńskiej Woli. Woźnica oświadczył, że włożył bandytów pod ich terrorem. Nazajutrz znaleziono w celli aresztu pokaleczoną zwłokę woźnicy.

#### — STRASZNE MORDERSTWO.

W Sokołowie pod Łiskowem, powiatu tureckiego znaleziono cztery trupy: matka, córka i dwóch synów. Ohydnej zbrodni dokonano siewera. Zabójca nie wykryty. Morderca ukraść 170 tysięcy marek i 20 rubli w złocie.

W nocy z czwartku na piątek, t. j. z 6 na 7 kwietnia r. b. we wsi Sokołowie dokonano ohydnej zbrodni morderstwa na rodzinie Mleczarków.

Ofiarą tej zbrodni padły: matka—wdowa, jej 19-letnia córka—panna i 2-ich synów, z których jeden miał 15 a drugi 13 lat.

Morderstwo popełnione zostało celem dokonania rabunku. Narzędziem zbrodni była siekiera znaleziona przy zamordowanych. Mordercy pomordowali niewinne ofiary w sposób ohydny, odcinając siekierą głowy, które ledwie zdolały się utrzymać z korpusami ciał pomordowanych.

Zaalarmowano wieś całą okolicę. Przybyła policja z posterunku w Koźminku, prócz stwierdzenia charakteru zbrodni i wysokości zrabowanych sum, które wynosiły 170 tysięcy marek i 20 rubli w złocie, nie mogła na miejscu wykryć zbrodniarzy. Sprawdzone później przez policję również nie zwiasty zbrodniarzy.

#### — DRUŻYNY STRZELECKIE.

W roku 1909 powstały we Lwowie, następnie rozszerzone na znaczną część terytorium obecnej Rzeczypospolitej Drużyny strzeleckie, jako organizacja, która niezależnie od stosunku politycznego do zarysowanej się już wówczas wojny, postawiła sobie za cel przygotowanie się do wojny o Polskę. Pierwszym komendantem organizacji „Drużyn“ był obecny gener. ppor. Norwid-Neugebauer, drugim autor „Terenuznawstwa“ i „Wojska polskiego na wschód 1914—1920“ r. ppłk. H. Bągiński (J. Chłopski) ostatekni obecny gener. ppor. M. Zegota-Januszajtis. Drużyny spełniły ważną rolę, ponieważ z tego środowiska wyszła inicjatywa do założenia harcerstwa, one wpłynęły pośrednio na powstanie w „Sokołach“, „Drużyn ćwiczebnych“ pod kierunkiem obecnego gener. J. Hallera i oddziaływały na „Związek strzelecki“ w kierunku prowadzenia prac wojskowych o ile możności zdala od ruchów politycznych. W czasie wojny wychowankowie „Drużyn strzeleckich“ wzięli udział w tworzeniu polskiej siły zbrojnej po obu stronach frontu. Liczba zorganizowanych „drużynaków“ dochodziła w r. 1914 do 20.000 osób. Znaczenie organizacji strzeleckich jest rozumiane na zachodzie. Dowodem tego ruchu strzelecki, który po wojnie rozwinął się we Francji, Anglii, Stanach Zjednoczonych, Ameryce, północnej, Szwecji, Włoszech, Księstwie Monako, Szwajcarii, Czechosłowacji, Hiszpanii, Portugalii, Belgii, Holandii, Japonii przedstawicieli związków tych państw wzięli udział w międzynarodowym zjeździe strzeleckim w Paryżu dnia 16 kwietnia 1921 roku, gdzie utworzono Międzynarodowy Związek strzelecki, którego prezesem został b. przewodniczący „L'union des Societes de l'lr de France“ p. Mr. Ilon. W Finlandii do organizacji wojskowej t. zw. Skydskarze, pozostającego pod naczelnym dowództwem Prezydenta Rzeczypospolitej należy około 100.000 osób na 5 milionach obywateli Państwa. W Polsce liczbą objętych ruchem wychowania fizycznego-wojskowego jest milion, mimo, iż położenie geograficzne Rzeczypospolitej jest pełne niebezpiecznych raf, o które nasz statek

państwowy łatwo rozbić się może i mimo, iż wydatki na cele armji—skutkiem szachu oszczędnościowego naszych polityków i prasy redukują się coraz bardziej. —Niefrasobliwość opanowała masę. Cele życiowe zredukowały się do hasła, trafnie uchwyconego przez s. p. Marcina Ejsmonta: „Mniej pracować, więcej brać, więcej jeść i mieć tańsi sklep“.

Obecnie w Warszawie z inicjatywy pp. B. Jawnuta, St. Sasorskiego, Z. Kukawskiego, St. Samsonowicza powstał Komitet organizacyjny „Związku Drużyn strzeleckich“, złożył do zatwierdzenia statut i bezpośrednio po otrzymaniu odpowiedzi z Mln. Spraw Wewnętrznych do pracy. Inicjatorowie „Drużyn wychodzą z tego założenia, że, nie mając granic umocnionych przez naturę, umocnić je musimy przez wytworzenie silnej spójni wewnętrznej, przez wytworzenie potężnego ustawicznie czynnego pogotowia narodowego, które mocą swą i sprawnością, nakaze sąsiadom szacunek i od wrogich odstręczy ich zamiarów“.

Słusznie proszą inicjatorowie w cytowanej wyżej odezwie, że „do obrony granic Państwa w pierwszym rzędzie powołana jest armja. Nie może być ona jednak tak liczna, jak tego wymagają rozległe nasze granice. Bronić swej niepodległości wraz z armją musi Naród cały. Musi być więc do tego odpowiednio przygotowany“. Do istniejących już organizacji fizycznych i wojskowo wychowawczych jak „Sokoł“ i „Związek strzelecki“, „Drużyny Strzeleckie“ nie chcą się odnosić nieprzyjaźnie, uważając, że „interes państwa wymaga, aby całe społeczeństwo weszło w ramy organizacji wojskowo wychowawczych“ i że celem „Drużyn“ jest dotrzeć tam, gdzie dla różnych względów istniejące już organizacje dotrzeć nie mogły lub nie potrafiły. Podtrzymując myśl inicjatorów „Drużyn“ wraz z nimi wołamy: „Niechaj powstaną te szkoły rycerskie, co teżyżną ducha i ciała wyrobą, wleczę wojskową w Narodzie rozszerzą, cnoty obywatelskie potężnie rozniecą, świadomość interesów państwowych rozbudzą, karności narodową głęboko zaszczerpią, ducha organizacyjnego skrzepią i umocnią“.

(—) J.

#### O FIARY:

Na Święcone dla Żołnierza złożył w bluzie Zarządu Lz. K. następujące ofiary:

PP. prezes Chrzanowsky i S. Chrzanowsky z fastrzebnik 2 korce pszenicy; Organizacja Narodowych Kobiet 10000 mk., p. Wojciech Wyganowski ze Złotnika Wielkich i Złoberska—Petryki 2 korce pszenicy, p. Kubasiak 2 butelki wina owocowego. Serdecznie dziękując za przedką pomoc o dalsze składanie ofiar na ten cel uprasza grono osób, zajmujące się urządzeniem święconego.

Jako przegrany zakład z T. K. bezimiennie złożono mk. 1000 na Czerwony Krzyż.

#### OBWIEŚCZENIE.

Do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Kaliszu włącznieto dnia 10 lutego 1922 roku pod Nr. 39 następującą spółdzielnię:

„Spółdzielnia Budowlana w Kaliszu „Spółka Ziemi no-Betonowa z odpowiedzialnością ograniczoną“ z siedzibą w Kaliszu. Odpowiedzialność pięciokrotna w stosunku do zadeklarowanych udziałów. Przedmiotem przedsięwzięcia jest: a) prowadzenie wytwórni materiałów budowlanych; b) nabywanie poręb leśnych i wyrób budulca; c) zakup wszelkich materiałów w zakresie budownictwa wchodzących i dostarczenie ich członkom spółdzielni oraz sprzedaż osobom trzecim, w mia rę zaspokojenia najpilniejszych potrzeb członków spółdzielni; d) wykonanie całych budowli e) w szczególności zaś przeprowadzenie odbudowy budowli, zniszczonych przez działania wojenne i pożary. Wysokość udziału wynosi 6000 marek, płatnych od razu, bądź w ciągu roku od daty zadeklarowania. Zarząd stanowią zarządzający Bolesław Zuchowicz i zastępca Józef Bonusiak. a) Czas trwania spółdzielni nieograniczony; b) do ogłoszeń przeznaczono „Gazetę Kaliską“; c) rok obrachunkowy kalendaryzowy; d) zarząd jednoosobowy; e) pozaustawowych ograniczeń uprawnień zarządu niema; f) pozaustawowych postanowień o zastępcach niema; g) przepisy o likwidacji zgodne z odnosnymi przepisami ustawy o spółdzielniach z dnia 29 października 1920 roku.

Kalisz dnia 6 kwietnia 1922 roku.

Sąd Okręgowy, jako Rejestrowy w Kaliszu.

1042.

**Składajcie ofiary**  
na inwalidów wojennych.



**KAŻDY****KUPIEC****FINANSISTA****PRZEMYSŁOWIEC****PRACOWNIK HANDLOWY**

powinien bezwarunkowo abonować

**„Wszechpolski Przegląd Kupiecki”**

(dawniej „Pomorski Przegląd Kupiecki”)

który porusza wszelkie zagadnienia gospodar-  
cze, dotyczące wszystkich dziedzin życia hand-  
lowo-przemysłowego, a ponadto stale zamiesz-  
cza prace z dziedziny nowoczesnej organizacji  
biurowej.

Wydawca: Związek Towarzystw Kupieckich.

Redaktor: M. Pacoszyński.

Adr. Grudziądz, Kwidzińska 31. Telefon 737 i 193.

945

Abonament kwartalny 350 mk.

## Przedsiębiorstwo studzien artezyjskich

# Alberta HOFMANA

KALISZ, ulica Wrocławska № 64.

Telefon 39.

Wykonuje studnie fabryczne i domowe  
wszelkich wielkości i głębokości 726

## Poszukuje się

na stanowiska etatowe i kontraktowe przy Kierownictwie Rejonu Inżynierji i Saperów w Poznaniu i Kaliszu:

architektów, mierników,  
starszych i młodszych techników budowlanych,  
dozorców budowlanych.

Pobory etatowe do klasy VII włącznie, według prą-  
matyki dla urzędników państwowych, kontraktowe wed-  
ług umowy.

Zgłoszenia pisemne z dołączeniem życiorysu i uwie-  
rzytelnionych odpisów świadectw skierować do

Szefostwa Inżynierji i Saperów O. K. VII. Poznań,

1051

ulica Babińskiego № 2.

## D. Feldbrill, Łódź

Piotrkowska 167 Telefon № 9-61.

posiada stale na składzie:

**Pasy skórzane,**  
wielbłądzie, parciane i Balata

**Troki,**

pikiery, bicze krajowe i zagr.

**Pakunki,**

plyty uszczelniające  
i gumowe

**Oleje i smary,**

wszelkiego rodzaju

**Narzędzia,**

stal wiatrowa, narzędziowa  
i t. p.

**Piły tartaczne**

i tarcze szmerglowe. 1046

## Kupię plac

blisko kolei lub DOM z placem.

Wiadomość w adm. Gaz. Kal.

1036

## SKLEP

galanterijno - manufakturo-  
wy w dobrym punkcie jest do  
sprzedania, ewentualnie z  
mieszkaniem. Oferty składać  
pod numerem 1000. 1019

## Leśnik

młody, żonaty, energiczny z 13  
letnią praktyką w poważnych  
majątkach na Podolu, dobre świa-  
dectwa poszukuje posady zaraz,  
ewentualnie może przyjąć posa-  
dę pisarza, magazyniera, kasjera  
i t. p. Łaskawe oferty upraszam  
nadsyłać do dom. Opatówek  
Gustaw Grabowski 1001

## Kaliszka Grupa Obozów Intern. w Kaliszu.

1. Obóz № 10 ogłasza, że ma do sprzedania wzglę-  
nie wymiany na słomę mierzwę.  
Oferty zakryte należy składać pod wyżej wymienio-  
nym adresem.  
Otwarcie ofert nastąpi w środę, t. j. dn. 12 kwiet-  
nia 1922 roku.
2. Obóz № 10 chce zakupić warna, drzewa, i słomy,  
oferty złożyć do środy t. j. 12 IV. 22 r.  
Na oferty nieprzyjęte nie odpowiada się. 1049

Starostwo Kaliskie niniejszym ogłasza, że dnia 19  
kwietnia 1922 r., t. j. w środę o godzinie 12 w połud-  
nie, w biurze Starostwa, pokój № 54, odbędzie się li-  
cytacja na sprzedaż 12 sztuk drzew dzikich i owoco-  
wych na pniu, znajdujących się na posesji Starostwa.  
Licytacja odbędzie się przez podanie zapieczętowanych  
deklaracji, od sumy szacunkowej za wszystkie drzewa  
49677 marek in plus. Bliższe wiadomości o sprzeda-  
ży udzielane są w Urzędzie Starostwa pokój № 62.

Kalisz, dnia 10 kwietnia 1922 r.

1052

## FABRYKA OGRO- DZEŃ DRUCIANYCH

## J. SZCZEPKA

w Kaliszu, ul. Młynar-  
ska Nr. 9 (obok cmen-  
tarza) dom własny, —



wykonuje wszelkie ogrodzenia z najlepszego drutu ocynkowanego jako to  
ogrodów, parków, łąk, podwórz, skwerów szkółek ogrodnich, cmentar-  
zy grzebalnych jak również posiada stale drut kolczasty, skobelki, arty-  
— do węgla i zwiru, materace do łóżek, wycieraczki do nóg i t. p. 600

Ceny przystępne.

## AGRONOM

młody, inteligentny Wielkopola-  
nin, z gimnazjal. wykształceniem  
i 6 letnią praktyką w intensywnych  
majątkach Wielkopolski, po-  
siadający bardzo poważne reko-  
mendacje, poszukuje z powodu zwołienia z wojska zaraz  
samodzielnej posady urzędnika gosp. lub pod ogólną dyspozycję.  
Łaskawe oferty z podaniem warunków uprasza się skiero-  
wać do redakcji „Gazety Kaliskiej” pod „Agronom”. 8201

## Gospodarstwo

50 mórg ziemia dobra, w tem 4 morgi łąki z torfem  
budynki masywne pod papą w bardzo dobrym stanie.  
2 konie, 5 sztuk bydła, 3 świnie, drób i t. d. martwy  
inwentarz kompletny cena 6 milj.

Oprócz tego mam wielką ilość gospodarstw na sprze-  
daż każdej wielkości.

O Schmidt, POZNAŃ, ulica Jasna 5.

# DRUKARNIA „GAZETY KALISKIEJ”

spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Najstarsza drukarnia w Kaliszu!

Największy zakład graficzny w ziemi Kaliskiej!

Wykonuje szybko i dokładnie wszelkie roboty wchodzące w zakres sztuki graficznej.  
Dziela, broszury, książki handlowe i biurowe, formularze, druki dla p. pisarzy  
gminnych, afisze, klepsydry, zaproszenia ślubne oraz wszystkie inne druki. \*\*\*  
Kompletnie nowy asortyment czcionek najnowszych kroi. \*\*\* Własna introligatorynia.  
Maszyny pospieszne poruszane elektrycznością. Maszynki zecerskie. Sterotypownia.

TANIO — ŁADNIE — SZYBKO I DOKŁADNIE